

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สมัยสุโขทัย

เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓-๔)

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ชัยเทพา

เรื่อง

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

(๓-๕)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้

ด้านทักษะและกระบวนการ

อ่านลายสือไทยได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้อง
ร่วมกันรักษาไว้

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย
โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทย
ต้องร่วมกันรักษาไว้

ศิลาจารึกหลักที่ ๑

นักเรียนนำเสนอผลการทำกิจกรรม
เมืองสุขโขทัยในจารึก

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลปะจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านจากนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลปะจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลปะจารึกหลักที่ ๑
<p>กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ - ๒๑</p> <p>๑๘. (ก) ๖ เดือน ชาวพ... ขวามค... ของ... ๑๙. (ข) ๖ เดือน ชาวพ... ขวามค... ของ... ๒๐. (ค) ๖ เดือน ชาวพ... ขวามค... ของ... ๒๑. (ง) ๖ เดือน ชาวพ... ขวามค... ของ...</p>	
<p>กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ - ๓๕</p> <p>๓๒. ... ๓๓. ... ๓๔. ... ๓๕. ...</p>	
<p>กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ - ๑๓</p> <p>๔. ... ๕. ... ๖. ... ๗. ... ๘. ... ๙. ... ๑๐. ... ๑๑. ... ๑๒. ...</p>	

<p>กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ - ๗</p> <p>๑. ... ๒. ... ๓. ... ๔. ... ๕. ... ๖. ... ๗. ...</p>	
<p>กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ - ๑๔</p> <p>๘. ... ๙. ... ๑๐. ... ๑๑. ... ๑๒. ... ๑๓. ... ๑๔. ...</p>	
<p>กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๕ บรรทัดที่ ๑๕ - ๒๗</p> <p>๑๕. ... ๑๖. ... ๑๗. ... ๑๘. ... ๑๙. ... ๒๐. ... ๒๑. ... ๒๒. ... ๒๓. ... ๒๔. ... ๒๕. ... ๒๖. ... ๒๗. ...</p>	

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ - ๒๑

๑๘. (ก) ล^๑เมืออชวพ^๑ , ชนรามค^๑แห่ง^๑เมอง
 , ษกโชไท^๑นี้^๑ดในหน้า
๑๙. (ม) ปลาในนา^๑มเข้าเจ้า^๑เมองบ^๑เอา
จกอบในไพร^๑ล^๑ท่า^๑ง^๑เพ^๑
๒๐. (อ) น^๑จองว^๑วไปค^๑า^๑ช^๑มา^๑ไปชายใคร
จก^๑ก^๑ไค^๑รค^๑า^๑ช^๑างค^๑า^๑ใคร
๒๑. จก^๑ก^๑ไค^๑รค^๑า^๑มา^๑ค^๑า^๑ใครจก^๑ก^๑ไค^๑รค^๑า^๑เ^๑งอน

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ - ๓๕

๓๒. ปากุ^๑ปต^๑มก^๑ตงอนน^๑ณ่งแขวนไว้
ห็นนไฟร^๑ฝ้าหน้า
๓๓. ปกกกลางบ้านกลาง^๑เมอง^๑มถ้อย^๑ม
ความเจบท่อง
๓๔. (ช^๑)องใจมหนจกก^๑ลาว^๑เถงเจ้า^๑เถง
ขุนบ^๑ไว้ไปสนนท
๓๕. ตงอนน^๑ท่านแขวนไว้พ^๑ขุนรามค^๑แห่ง
เจ้า^๑เมองได้

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๙ - ๑๓

๙. มก(ก)ทานมกกทรง^๑สลมกกโอยทาน
พ^๑ุชนรามคัแห่ง
๑๐. เจ้า^๑เมอง^๑สุกโขไท^๑น^๑ทองงชาวแม่ชาว
เจ้าท่วยป^๑วท่วยนา
๑๑. ง^๑ูล(ก)เจ้า^๑ูลก^๑ุชนทอง^๑ซ^๑้นทองหลาย
ทอง^๑ผู้ชาย^๑ผู้^๑ญิง
๑๒. ุ^๑ฝงท่วย^๑ม^๑สรธาในพระ^๑ุพทธสาสน
ทรง^๑สล^๑เมืออพรน
๑๓. ชา^๑ุทกคน^๑เมืออโอกพรนชากราน
ท^๑เณ^๑เตย^๑น^๑เ่ง^๑จ^๑

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ - ๗

๑. (งแฏ)งีเบ่องีตนนอนเ็เมือง ,สโฮไท
เ็นเ็มตลาดป
๒. (สา)นเ็มพระองจนเ็มปราสาทเ็มป่า
หมากพร้าวป่าหมาก
๓. ลางเ็มไร่เ็มนาเ็มเ็ถ่นถ่านเ็มบ้านให้ญ
บ้านเล็กเ็เบ
๔. องหววนอนเ็เมือง ,สโฮไทเ็นเ็มูกเ็ด
เ็พหารูปูคร
๕. ู่อยเ็มเ็สรดภงสเ็มป่าพร้าวป่าลางเ็ม
ป่าม่วงป่าชาม
๖. เ็มน้ำโคกเ็มพระช ,พงเ็มเทพดาใน
เขาอนนหน่น
๗. เปนให้ญกว่า ,ทุกเ็มในเ็เมืองเ็นเ็ช
ผู้ใดเ็ถเ็เมือง

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ - ๑๔

๗. "ตีเพนบกเข้า" จังแล้วตั้งวงผา
ลคมพระม
๘. ทาธา ุตสามเข้า" จังแล้ว" เมื่อก่อนลาย
"สไท" หนีบ
๙. "ม ๑๒๐๕ สก" ปมแม่พ , ชนรามค้แห่ง
หาใครใจ
๑๐. ในใจแลใส่ลาย" สไท" หนีลาย" สไท" หนี
"จิง" "ม" "เพ"
๑๑. อ , ชน , ผู้หนีหนีใส่ไว้พ , ชนพระรามค้
แห่งนั้นนหา
๑๒. เปนท้าวเปนพรญาแก่ไททองหลายหา
เปน
๑๓. ุครอาจารย์สั่งสอนไททองหลายให้รู้
๑๔. ุภน , รู้กรรมมแต่คนคนหนี" มใน" เมอง
ไทดวัย

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๑๗ - ๒๗

๑๗. ี่เสก ี่มี ี่เมืองกว้างข้างหลายปราบ
ี่เป็องตวนนอ
๑๘. อกรอดสรลงสองแคว ี่ล ี่บาจายสคา
เท้าฝงงชอ
๑๙. ง ี่เถงวอยงจนนวยงค้ำเป้น ี่ทแล่ว ี่บั้ง
หาว
๒๐. นอนรอตคน ี่ท พระบางแพรกุส
พรณณ ี่ภ
๒๑. มราช ี่บ ี่รเพชร (ี่บ ี่) ี่ร ี่ศรธรมมราช
ฝงงทเล
๒๒. ส ี่มทรเป้น ี่ท(แล่ว ี่) ี่เป็องตวนนคก
รอต ี่เมอ
๒๓. งจอต ี่เมือง ี่นหงศัพ ี่ตส ี่มทร
หาเป
๒๔. นแดน ี่ว ี่เบอง(ี่ตน) ี่นอนวอต ี่เมือง
แพล ี่เม
๒๕. องม่าน ี่เมือง ี่น... ี่เมืองพลวว ี่นฝง
ชอ
๒๖. ี่เมืองชวาเป(ี่น ี่ท)แล่ว ี่ว ี่ปลกลยง
ี่ฝง ี่ลก ี่บ้ำ
๒๗. ี่น ี่ส ี่ก ี่เมือง(ี่น ี่) ี่นชอ ี่บ ี่ด ี่ว ี่ย ี่ธรมม
ี่ทกคน

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๑๗๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัย ได้รับความยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปะวัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเสมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน

ที่จังหวัดสุโขทัย

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

ใบความรู้ที่ ๕

เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย
นำเสนอสะท้อนคิดสุโขทัย
สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

